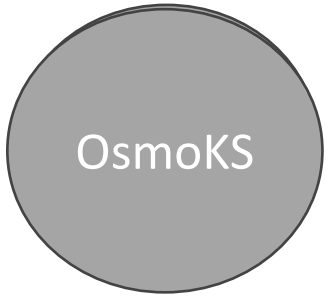

Uudet hankintatavat hyvinvointialueen kumppanuuden
kehittämisessä
case HyvaKS allianssi
19.2.2025
20.2.2025

Veli Puttonen

TKI-osaamisen ja monituottajamallin kehittäminen sotepalveluyrityksissä

- Pää toteuttaja: Jyväskylän ammattikorkeakoulu; Osatoteuttaja: Keski-Suomen Yrittäjät
- Keski-Suomen hyvinvointialue yhteistyökumppanina, edustus ohjausryhmässä
- Projektin päätavoite: Kehitetään sotepalveluyritysten tutkimus-, kehitys- ja innovaatio (TKI) osaamista ja digivalmiuksia sekä monituottajamalliin liittyvää tuloksekasta ja vaikuttavaa TKI-toimintaa vahvistaen myös yhteistyöverkostojen rakentumista.
- Toimiala ja kohderyhmä: Keski-Suomen hyvinvointialueen sotepalveluyritykset mukaan lukien myös ne toimijat, jotka tarjoavat monituottajamallissa ns. tukipalveluita kuten ravitsemus-, siivous-, kuljetus- ja kotitalkkaripalvelut sekä pelastustoimen puolella samankaltaisia palveluja tuottavat yritykset.
- Toteutusaika: 1.3.-28.2.2025
- Rahoittaja: K-S liitto; Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE), alueellisen TKI-toiminnan vahvistaminen
- Tavoitellut vaikutukset: Projekti vahvistaa sotepalveluyritysten innovaatiokyvykkyyttä ja osaamista ja siten lujittaa omalta osaltaan maakunnan innovaatioekosysteemiä. Yritykset osaavat hyödyntää korkeakoulujen ja asiantuntijoiden osaamista TKI-toimintansa kehittämisessä. Toiminnan jatkuvuus varmistetaan nivomalla tulokset ja luodut mallit osaksi Ksy:n ja Jamkin normaalia toimintaa (Yrittäjäfoorumi, Future Factory® ja Innoflash).

TKI-osaamisen ja monituottajamallin kehittäminen sotepalveluyrityksissä 1.3.2024 - 28.2.2025

OsmoKS

Projektiryhmä

- Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Jaana Paltamaa
Projektipäällikkö

Soile Laitinen
Asiantuntija

Anja Tantt
Asiantuntija

- Keski-Suomen Yrittäjät

Veli Puttonen
Projektikoordinaattori

Sanna-Mari Jyräkoski
Viestintäpäällikkö

Keski-Suomen sote-alan yritysten kokemuksia TKI-toiminnasta, digitalisaatiosta ja monituottajuudesta

Jaana Paltamaa, Anja Tanntu, Soile Laitinen,
Veli Puttonen & Sanna-Mari Jyräkoski

MATERIAALEJA KÄYTTÖÖNNE

Mikro- ja pk -yritysten TKI-polku

Osa 1: Sytytä kipinä - Tutkimus- ja kehittämistoiminnan käynnistäminen

Osa 2: Ruoki liekkiä - Hankerahoituksen hakeminen

Osa 3: Anna Palaa - Hankkeen toteutusvaihe

Sote- ja tukipalvelujen TKI-polku

Tapaaminen 29.1.2025: klo 13.00-15.30

Ihan liekeissä - Rahoittajien ja kumppaneiden teams-tapaaminen

Tulossa kuvauksia monituottajamalleista

Uudet hankintatavat hyvinvointialueen kumppanuuden kehittämisessä

- Hyvinvointialue hankintayksikkönä – mitä erilaista suhteessa aiempaan toimintaympäristöön?
 - Hankitaan isompina kokonaisuuksina
 - Sopimukset ja toimintatavat yhtenäistyvät
- Mitä potentiaalia palveluiden hankintaan hyvinvointialue hankintayksikkönä tuo?
 - Palvelutuotteiden kehittäminen
 - Palveluketjujen kehittäminen
 - Raja-aitojen purkaminen
 - Uudet hankintamallit ja -keinot

Allianssi

- MITÄ AJATUKSIA
ALLIANSSI HERÄTTÄÄ?

- SOPIIKO ALLIANSSI
TOIMIALALLENNE?

Sote-palveluiden allianssissa on useampia palveluntuottajia, jotka sitoutuvat yhteisiin toimintaperiaatteisiin ja tavoitteisiin

Mikä on allianssi?

Allianssimallissa sopimusosapuolet:

- Sitoutuvat allianssin toimintaperiaatteisiin, yhteistoimintaan ja luottamuksen rakentamiseen
- Muodostavat yhteisen organisaation
- Asettavat yhteiset tavoitteet
- Sitoutuvat yhteiseen kaupalliseen malliin ja avoimiin kirjoihin (open book) perustuvaan suunnitteluun ja laskutukseen
- Jakavat toiminnan hyödyt ja riskit
- Päättävät allianssin asioista yhdessä
- **Allianssimalli ei ole sama asia kuin ulkoistus!**

Miksi allianssimalli sote-palveluihin?

Allianssin yleisiä tavoitteita:

- ✓ Saada vaikuttavuus ja asiakastarpeet palveluntuotannon ytimeen
- ✓ Yhdistää julkisen, yksityisen (ja kolmannen sektorin) parhaat osaamiset ja tiivistää yhteistyötä näiden välillä
- ✓ Yhteistyön kautta lisätä toiminnan tuottavuutta jakamalla parhaita käytäntöjä ja toimintatapoja
- ✓ Edistää toiminnan jatkuvaa kehitystä

KEUSOTE

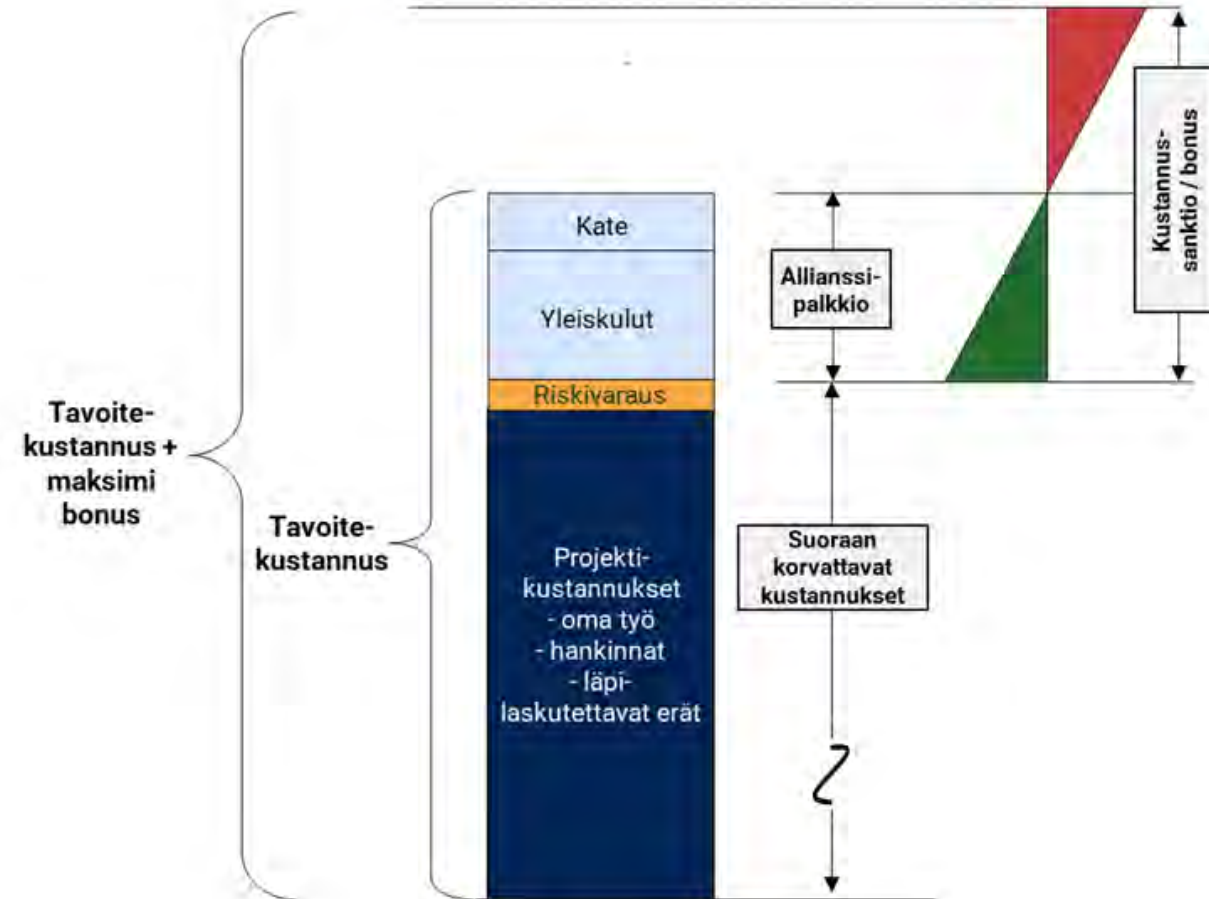
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Lähde: hankintakeino

Kaupallisen mallin esimerkki, ei mittakaavassa

Kaupallinen malli

- Kaupallinen malli koostuu:
 1. Suoraan korvattavista kustannuksista
 2. Palvelutuottajalle korvattavasta allianssipalkkiosta
 3. Kannustinjärjestelmästä
- Sopimusjaksolta maksetaan bonus ja/tai sanktio sopimusjakson avaintulostavoitteiden toteutumisesta
- Tavoitteiden ylittäminen johtaa bonusten maksamiseen palveluntuottajille ja alittaminen sanktioiden määräämiseen
- Jokaiselle sopimusjaksolle määritetään oma tavoitekustannustaso ja omat avaintulostavoitteet, joihin sopimusjakson kannustinjärjestelmä sidotaan

Allianssin toteutusorganisaatio

	Onnistumisia	Haasteita
	• Kaupunginhallituksen yksimielinen myönteinen päätös allianssin toteutusvaiheesta • Allianssisopimuksen ja kaupallisen mallin luominen • Tavoitteiden ja mittarien asettaminen • Palvelujen vastuunjaosta sopiminen • Palvelumuotoilutyö ja palvelujen suunnittelu • asiakaskokemuksen näkökulmasta • Yhteistyö henkilöstöasioissa ja henkilöstön myönteinen suhtautuminen • Kiinnostus allianssia kohtaan • Käytännön tiivis yhteistyö, tutustuminen • Yksimielinen päätöksenteko allianssin johtoryhmässä • Hyvinvointikeskuksen avaaminen ja toiminnan käynnistyminen	• Suuri, uusi kokonaisuus - paljon tehtävää • Valmiita malleja ei ole • Vanhoista rooleista (tilaaja, tuottaja) irtautuminen vie aikaa • Budjetointi työlästä; taloushallinto poikkeaa entisestä • Poliittisen päätöksenteon suuri rooli alkuvaiheessa • Yksityisen ja julkisen toimijan erilaiset toimintatavat ja kulttuurit • Kaupungin yksikköjen "väliin jääville" yhteisille asioille ei aina tahdo löytyä ratkaisua • Hankinnat, kustannukset, päätöksenteko, vastuu jne. • Varsinaista projektiorganisaatiota ei ollut • Allianssin tulevat työntekijät eivät vielä juuri käytettävissä (tai edes tiedossa) kehitysvaiheessa

HyvaKS:lla ongelma on tällä hetkellä jonoja

- silmätaudit
- KNK pientoimenpide ja vastaanotto
- ihotautien pkl
- polikliininen nivustyrä
- raskas vatsanpeitteiden tyrä
- eturauhasen höyläykset
- suonikohjutoimenpiteet

Nivustyrästä on jo palvelusetelikäytäntö, jonne ohjataan kevythoitoisimmat paikallispuudutuspotilaat.

Jos hoidamme jonoutunutta leikkaustarvetta, tulee huomioida se riski että leikkaajia on rajallinen määrä. He työskentelevät joko yksityisellä sektorilla, julkisella sairaalassa tai sitten tässä allianssissa.

Miten saamme lisää leikkaajakapasiteettia allianssilla, on avainkysymys.

Kiireettömien leikkaustoimenpiteiden odotusajat erikoisaloittain

Sija	Erikoisala	Mediaani (vrk)
1.	Kardiologia	26
2.	Lastenkirurgia	41
3.	Naistentaudit	48
4.	Lastentaudit	48
5.	Gastroenterologia	49
6.	Hammas-, suu- ja leukasairaude	56
7.	Verisuonikirurgia	58
8.	Käsi­kirurgia	61
9.	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit	92
10.	Ortopedia	95
11.	Silmätaudit	111
12.	Urologia	139
13.	Gastrokirurgia	159
14.	Plastiikkakirurgia	238

56

Allianssivaihtoehtoesimerkkejä

- Leikkausprosessi
- Täydentävä vastaanotto
- Kaihileikkaus

Tarvittavat dokumentit

- prosessikuvaus
- yhteistyösopimus
- salassapitosopimus
- seurantamittaristo
- kehitysprosessikuvaus

LEIKKAUSHOITOPROSESSI

- ➔ PALVELUTARPEET HYVAKS ALUEITTAIN
- ➔ TAVOITTEET
- ➔ TOTEUTUSVAIHTOEHDOT
- ➔ HENKILÖSTÖN, PALVELUNTUOTTAJIEN JA ASIAKKAIDEN NÄKEMYKSET
- ➔ TOIMIJOIDEN VASTUUNJAKO JA ORGANISOINTI
- ➔ PALVELUIDEN BRUTTOKUSTANNUKSET/KUSTANNUKSET PALVELUITTAIN
- ➔ KANNUSTIMET JA SANKTIOT
- ➔ RISKIEN TUNNISTAMINEN

Lähetelääkäri

Hoidon
suunnittelu

Digihoito

Laboratorio-
kokeet

Kuvantaminen

Näytteen otto

Lausunnot

Vuodeosasto-
hoito

Leikkaus

Kotiutus

Kuntoutus

Apuvälineet

Kivunhoito

Jälkitarkastus

Korjaavat
toimenpiteet

Kuljetukset

Rekisterienhoito

Henkilöstön
koulutus

TÄYDENTÄVÄ VASTAANOTTOPROSESSI

- ➔ TAVOITTEET
- ➔ TOTEUTUSVAIHTOEHDOT
- ➔ HENKILÖSTÖN, PALVELUNTUOTTAJIEN JA ASIAKKAIDEN NÄKEMYKSET
- ➔ TOIMIJOIDEN VASTUUNJAKO JA ORGANISOINTI
- ➔ PALVELUIDEN BRUTTOKUSTANNUKSET/KUSTANNUKSET PALVELUITTAIN
- ➔ KANNUSTIMET JA SANKTIOT
- ➔ RISKIEN TUNNISTAMINEN
- ➔ HYVÄKS INFRAN HYÖDYNTÄMINEN

Lääkärin
vastaanotto

Hoitajan
vastaanotto

Laboratorio-
kokeet

Kuvantaminen

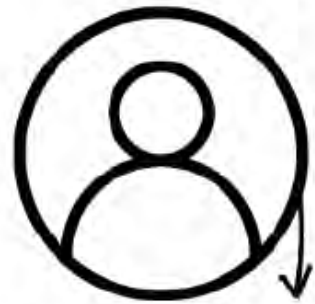
Näytteen otto

Lausunnot

Henkilöstön
koulutus

Tilat

Optikkoliikkeen hyödyntäminen terveydenhuollossa

Sotokeskus

- Yleislääkärin tai sairaanhoitajan tutkimuksessa ilmenee näkemiseen tai silmiin liittyvä ongelma, jota ei pystytä selvittämään
- Asiakas ohjataan hyvinvointialueen kriteerit* täyttävään optikkoliikkeeseen, tarvittaessa suoraan silmätautien erikoislääkärille

Optikkoliike

- Optometristin silmien terveystarkastus markkinahintaan, aina alle hyvinvointialueen asiakasmaksun
- Optometristi raportoi löydökset ICD-10 koodistolla Kantaan THL:n vahvistaman mukaisesti
- Optometristin tutkimuksista ei kustannuksia hyvinvointialueelle

- Optometristin löydöksen perusteella tai selvästi silmätautien erikoislääkärin konsultaatiota tarvittaessa jatkotutkimus; esim. erikoislääkärin konsultaatio tai laboratoriotutkimus
- Maksetaan palvelusetelillä

- Erikoislääkärin diagnoosin perusteella hoitosuunnitelman mukainen sairauden hoito ja seuranta
- Erikoislääkärin diagnoosin ja hoitosuunnitelman mukainen toimenpide
- Maksetaan palvelusetelillä

- Kroonisten silmäsairauksien seuranta
- Kaihileikkausten jälkitarkastukset
- Silmäsairauksien (diab.) seulonnat

Hyvinvointialueen sairaala

- Vaativien silmäsairauksien hoito
- Silmäkirurgia

*Kriteerit: optikkoliikkeessä tulee työskennellä optometristi, eli optikko, jolla on rajattu lääkkeen määräämisoikeus sekä silmätautien erikoislääkäri. Liikkeessä tulee olla tarvittavat tutkimusvälineet ja sen täytyy olla liittynyt terveydenhuollon kantajajärjestelmään

NÄKEMINEN JA
SILMÄTERVEYS
NÄE RY

Kuva. Optikkoliikkeen hyödyntäminen terveydenhuollossa

MITTARIT

- JONOTUSAJAT
- HOITOJAKSON KESTO
- HOITOKUSTANNUKSET
- ASIAKASTYYTYVÄISYYS
- TOTEUTUNEET HÄIRIÖT
- TOTEUTTAJIEN TYYTYVÄISYYS
- KORJAUSTOIMENPITEET/JÄLKIHOITO
- PROSESSIN TUOTTAVUUS

Huom!

- Mittareita voidaan kalibroida määrävälein
- Mittareita voidaan vaihtaa tarvittaessa
- Mittareiden painoarvoja voidaan muuttaa

VUOROVAIKUTUS HANKINTAPROSESSISSA

TARVESELVITYS

- **ASIAKKAAN TARPEET/MÄÄRÄ**
- **RESURSSITARPEET**
- **LAINSÄÄDÄNTÖ**
- **POLIITTINEN PÄÄTÖS**

HANKINNAN SUUNNITTELU

- **KILPAILUTUS-MENETTELY**
 - **NEUVOTTELU-**
- **RESURSSIT**
- **HANKINTA-KOKONAISUUDEN MÄÄRITTÄMINEN**
- **VAIKUTTAVUUS-MITTARISTON LAADINTA**
- **SOPIMUSLUONOS**

HANKINNAN KOHTEEN MÄÄRITYS

- **OSTOTARPEIDEN MÄÄRITYS**
- **MARKKINA-VUOROPUHELU**
- **INNOVAATIOIDEN HAKEMINEN**
- **YRITYSVAIKUTUSTEN ARVIOINTI**
- **YMPÄRISTÖ- JA SOSIAALISET KRITEERIT**

KILPAILUTUS

- **KILPAILUTUSTAVAN VALINTA**
- **VALINTAKRITEERIDEN VALINTA**
- **AIKATAULUTUS**
- **TARJOUSASIAKIRJOJEN LAADINTA**
- **KYSYMYKSET / VASTAUKSET**
- **KORJAAVAT TOIMENPITEET**
- **HANKINTAPÄÄTÖS**
- **OIKAISU- TAI VALITUSPROSESSI**
- **JÄLKI-ILMOITUS**
- **SOPIMUKSIEN LAADINTA**

SOPIMUKSEN AIKAINEN TOIMINTA

- **SOPIMUKSEN AIKAISEN TOIMINNAN JA VALVONNAN OHJEET**
- **ASIAKASTYYTYVÄISYYDEN SEURANTA**
- **LAATUASIAT, AUDITOINNIT**
- **HINNAN TARKISTUS**
- **VAIKUTTAVUUDEN MITTAAMINEN**
- **YHTEISTYÖN KEHITTÄMINEN**

MITEN EDETÄÄN HYVAKS ALLIANSIMALLIN KEHITTÄMISESSÄ

- **Allianssimallin esittely pyöreissä pöydissä**
 - **Etsitään potentiaalisia kohteita**
 - **Hallinnollinen päätös**
 - **Käynnistetään valitulla kohteella markkinavuoropuhelu**
 - **Selvitetään oman tuotannon nykyiset kustannukset**
 - **Suunnitellaan tuottajarakenne**
 - **Suunnitellaan palkkiomalli/mittarit**
 - **Suunnitellaan sopimus**
 - **Kilpailutus**
 - **Suunnitellaan allianssin hallinnointi**
 - **Mallin kehittäminen sopimuskaudella**
-
- **Uusien allianssien kehittäminen**

Veli Puttonen

Hankinta-asiamies

Keski-Suomen Yrittäjät

p. 0500 646 793

veli.puttonen@yrittajat.fi

